

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

Abdullah GÜLER İstanbul Milletvekili 2. gürer.	Ahmet ÖZDEMİR Kahramanmaraş Milletvekili
Yusuf Başer Yozgat Milletvekili Y. Başer	Lamazan CAN Kırıkkale Milletvekili
M. Belma SATIR İstanbul Milletvekili	Ali Özkanya Afyonkarahisar M. Özkanya

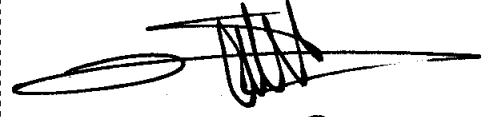
TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	-İnsan Haklarını İnceleme
Esas Komisyon	Adalet
Tarih : 25 Mayıs 2021	Esas No: 2/3632

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LİĞİ
25 Mayıs 2021
Numara:

TBMM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
25 Mayıs 2021
No. 820075
EDİS YERİNDİRİLMİŞTİR

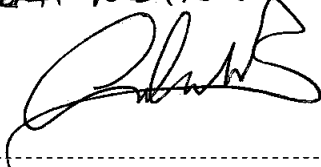
Metin Gündoğdu
AK Parti ORDU
Milletvekili
M. Gündoğdu

Feyzi Berdimberk
AK-Parti BİNGÖL M.V.

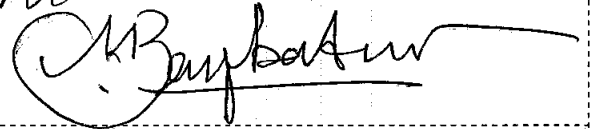
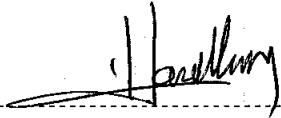
İsmail Bilen
AK Parti MANİSA Milletvekili

Zülfi DİNDAR
Elazığ M.V.

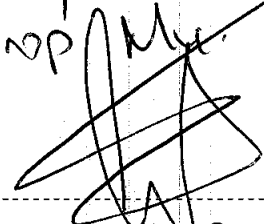
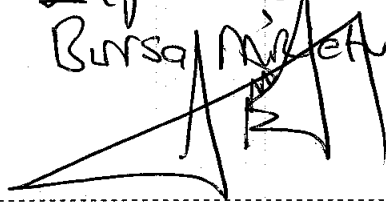
Harun Karaca
AK Parti ERZURUM Milletvekili

Murat BAYBATUR
Manisa M.V.

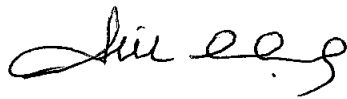
Zafer İSİK
BURSA Milletvekili

Narın MAVİŞ
SİNOP M.V.

Abdül CELİK
BALIKESİR Milletvekili

Zehra Tokseslioğlu BAŞ
ERZURUM Milletvekili

Niyazi Güneş
KARAKÖK M.V.

Ceylan Berdimberk
M.V.

Özalp ÇALIK
Moldeye Milletvekili

7.1970
Orhan YEGİD
Ankara Mu.

Mehmet Ali ÖZKAN
Manisa M. Vekili
M. Ay

JÜLİDE SARIEROĞLU
Adana Milletvekili
J. Sarieroglu

GENEL GEREKÇE

Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun yaklaşık onaltı yıllık uygulaması sırasında zaman zaman değişiklikler yapılmış ve infaz sistemimizin daha etkin ve verimli işlemedi sağlanmıştır. Yapılan bu değişikliklere ek olarak, hükümlülerin dış dünya ile ilişkilerini teknolojik imkanlardan yararlanmak suretiyle güçlendirerek cezanın ıslah amacına yönelik bir takım yeni düzenlemeler yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

Teklifle, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurullarının incelediği yerler bakımından görev alanı genişletilmekte ve bu kurullar tarafından düzenlenen raporların bir örneğinin, uluslararası insan hakları kuruluşlarıyla doğrudan iletişim halinde olan veya insan hakları bakımından görüş ve önerilerde bulunan Kamu Denetçiliği Kurumu ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna da gönderilmesi sağlanmaktadır.

Teklifle, ceza infaz kurumlarının yönetim ve işleyişiyle ilgili olarak uygulamada ortaya çıkan bir takım sorunların giderilmesi yanında Türk Ceza Kanununda değişiklik öngörülerek, uygulamada ortaya çıkan bazı farklılıkların giderilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Adalet Bakanlığınca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından açıklanan İnsan Hakları Eylem Planında yer alan bazı faaliyetlerin gerçekleştirilmesi de hedeflenmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına bent eklemek suretiyle, izleme kurullarının görevleri arasına yeni bir görev eklenmektedir. Düzenlemeye göre izleme kurulları, hükümlü ve tutukluların naklinde kullanılan araçlar ile adliye binalarında bekletildikleri veya sağlık kuruluşlarında tedavi gördükleri bölümleri yerinde görebilecek, inceleyebilecek, yönetici ve görevlilerden bilgi alabilecek, hükümlü ve tutukluları dinleyebilecektir.

Maddenin mevcut (3) numaralı bendinde düzenleme yapmak suretiyle, ceza infaz kurumları ve tutukevleri izleme kurulları tarafından mevzuat ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerle belirlenen ilkeler çerçevesinde, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetim, işleyiş ve uygulamalarına yönelik düzenlenen raporların bir örneğinin Kamu Denetçiliği Kurumu ile Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna da gönderilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, bu raporların infaz hakimliklerine gönderilmesi bakımından infaz hakimliğine yapılmış bir şikayetin bulunması koşulu kaldırılmaktadır.

MADDE 2- Maddeyle, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 18 inci maddesine fıkra eklemek suretiyle, soruşturmayı sonlandıran kararlarla ilgili olarak uygulamada oluşabilecek farklılıkların önlenmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla Cumhuriyet başsavcılarında sorumluluk verilmektedir.

MADDE 3- Maddeyle, 5235 sayılı Kanunun 40 inci maddesine eklenen fıkıyla, soruşturmayı sonlandıran kararlarla ilgili olarak uygulamada oluşabilecek farklılıkların önlenmesi ve uygulama birliğinin sağlanması amacıyla bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılarında sorumluluk verilmektedir.

MADDE 4- 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinde fiili işlediği sırada akıl hastası olanlar hakkında verilen güvenlik tedbirlerinin infaz usulü belirlenmiştir. 14/4/2020 tarihli ve 7242 sayılı Kanunla 4675 sayılı İnfaz Hakimliği Kanununda yapılan değişikliklere göre infaz aşamasında verilecek kararların infaz hakimleri tarafından verilmesi gerekmektedir. Ancak, uygulamada infaz hakimlikleri ile hükmü veren mahkemeler arasında görev bakımından uyumsuzluk çıktığı gözlemlenmiştir. Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinde değişiklik yapmak suretiyle uygulamada ortaya çıkan tereddüdün giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle, Türk Ceza Kanununun 59 uncu maddesinde değişiklik yapmak suretiyle, yabancı hükümlüler hakkında denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezalarının infazına karar verildiği takdirde sınır dışı edilme işlemleriyle ilgili olarak bu hükümlülerin durumlarının İçişleri Bakanlığınca değerlendirilebilmesine imkân sağlanmaktadır. Böylelikle, yabancı hükümlünün koşullu salıverilmesi veya cezasının infazının tamamlanması hâlleri bakımından uygulanan bu tedbirin, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına karar verilmesi hali bakımından da uygulanması sağlanmaktadır.

MADDE 6- Maddeyle, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 17 nci maddesinde yapılan değişiklikle, infazına başlanmış olsa bile, toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkum olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen kadın hükümlünün, onbeş yaşını doldurmamış çocuğunun bulunması ve babanın da ölmüş veya ceza infaz kurumunda olması durumunda, toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilmesi halinde cezasının infazının, çocuğun onbeş yaşını doldurmasına kadar Cumhuriyet Başsavcılığınca ertelenebilmesine imkan tanınmaktadır. Erteleme süresi içinde zamanaşımı işlemeyeceği gibi çocuğun ölmesi

veya babanın ceza infaz kurumundan saliverilmesi ya da erteleme süresi içinde hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhal infaz edilecektir.

MADDE 7- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 54 üncü maddesine hüküm eklemek suretiyle, buldukları ceza infaz kurumundan başka bir kuruma nakil talebinde bulunan hükümlülerin maddi durumlarının yetersiz olduğunu belgelendirmeleri durumunda, bu hükümlülerden nakil giderlerinin alınmayacağı kabul edilmektedir.

MADDE 8- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 68 inci maddesine yeni hükümler eklenmektedir. Maddenin birinci fıkrasına eklenen hükümlü, hükümlülerin, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda Adalet Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasında yapılan düzenlemeyle, hükümlü tarafından resmi makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabilmesine imkân tanınmaktadır.

Maddeye eklenen beşinci fıkrayla, kamu düzeninin korunması ile kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkum olan veya tehlikeli halde bulunan ya da dışarı ile iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülere gelen veya bu hükümlüler tarafından gönderilen mektup, faks ve telgrafların dijital olarak kaydedilebileceği veya fiziki olarak saklanabileceği hüküm altına alınmaktadır. Bu iletilere ilişkin kayıt veya belgeler, amacı dışında kullanılmayacak, kanunda açıkça belirtilen haller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşılamayacak ve herhangi bir soruşturma ve kovuşturmaya konu edilmemiş ise en geç bir yıl sonunda silinecektir. Ancak, dördüncü fıkra kapsamında resmi makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks, telgraf ve elektronik iletiler, dijital olarak kaydedilemeyecek veya fiziki olarak muhafaza edilemeyecektir.

MADDE 9- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 83 üncü maddesine eklenen fıkrayla, ceza infaz kurumunda bulunan hükümlünün ziyaretçileriyle yaptığı görüşmelere ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, maddenin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle, hükümlülerin ziyaret süresi uzatılmaktadır.

MADDE 10- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde değişiklik yapmak suretiyle, hükümlüler bakımından hasta ziyareti amacıyla verilen mazeret izinleri arasında beklenmesi gereken asgari bir aylık süre şartı kaldırılmaktadır.

MADDE 11- Maddeyle, 5275 sayılı Kanununun 116 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, tutuklular bakımından hasta ziyareti amacıyla verilen mazeret izinleri arasında beklenmesi gereken asgari bir aylık süre şartı kaldırılmaktadır.

MADDE 12- Yürürlük maddesidir.

MADDE 13- Yürütme maddesidir.

CEZA VE GÜVENLİK TEDBİRLERİNİN İNFAZI HAKKINDA KANUN İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/6/2001 tarihli ve 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına (1) numaralı bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiş ve diğer bent numaraları buna göre teselsül ettirilmiş, aynı fıkranın mevcut (3) numaralı bendine “Başkanlığına,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Kamu Denetçiliği Kurumuna ve Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumuna,” ibaresi eklenmiş ve aynı bentte yer alan “görev alanına giren bir şikâyet konusu bulunduğu takdirde” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“2. Hükümlü ve tutukluların naklinde kullanılan araçlar ile adliye binalarında bekletildikleri veya sağlık kuruluşlarında tedavi gördükleri bölümleri yerinde görmek, incelemek, yönetici ve görevlilerden bilgi almak, hükümlü ve tutukluları dinlemek.”

MADDE 2- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 18 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Cumhuriyet başsavcısı, Cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonlandıran kararları arasında oluşabilecek farklılıkların giderilmesi ile bu kararların kanuna uygunluğunun denetlenmesi hususunda görevli ve yetkilidir.”

MADDE 3- 5235 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Cumhuriyet başsavcısı, Cumhuriyet savcılarının soruşturmayı sonlandıran kararları arasında oluşabilecek farklılıkların giderilmesi ile bu kararların kanuna uygunluğunun denetlenmesi hususunda görevli ve yetkilidir.”

MADDE 4- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 57 nci maddesinin ikinci ve yedinci fıkrasında yer alan “mahkeme veya hakim” ibareleri “infaz hakimi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 5237 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinde yer alan “koşullu salıverilmeden yararlandıktan” ibaresi “denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezasının infazına veya koşullu salıverilmesine karar verildikten” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan “Bu madde hükümleri;” ibaresi “Yukarıdaki fıkralarda yer alan hükümler;” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(7) İnfazına başlanmış olsa bile, toplam on yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkum olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen kadın hükümlünün, onbeş yaşını doldurmamış çocuğunun bulunması ve babanın da ölmüş veya ceza infaz kurumunda olması durumunda, toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağına değerlendirilmesi halinde cezasının infazı, çocuğun onbeş yaşını doldurmasına kadar Cumhuriyet Başsavcılığınca ertelenebilir. Erteleme süresi içinde zamanaşımı işlemez. Çocuğun ölmesi veya babanın ceza infaz kurumundan salıverilmesi ya da erteleme süresi içinde hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhal infaz olunur.”

MADDE 7- 5275 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Çocuk hükümlüler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8- 5275 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkralarına sırasıyla aşağıdaki cümleler ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Hükümlü, usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilir.”

“Bu iletiler, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabilir.”

“(5) Kamu düzeninin korunması ile kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkum olan veya tehlikeli halde bulunan ya da dışarı ile iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülere gelen veya bu hükümlüler tarafından gönderilen mektup, faks ve telgraflar dijital olarak kaydedilebilir veya fiziki olarak saklanabilir. Bunlar, amacı dışında kullanılamaz, kanunda açıkça belirtilen haller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşamaz, herhangi bir soruşturma veya kovuşturmayla konu edilmemiş ise en geç bir yıl sonunda silinir. Bu hüküm dördüncü fıkra bakımından uygulanmaz.”

MADDE 9- 5275 sayılı Kanunun 83 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “bir saatten fazla” ibaresi “bir buçuk saatten fazla” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Önceden bilgilendirilmek suretiyle, kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan ve terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkum olan veya tehlikeli halde bulunan ya da dışarı ile iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülerin birinci ve ikinci fıkra kapsamındaki kişilerle yapacakları görüşmeler, kamu düzeninin korunması ile kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla kurum yönetimi tarafından dinlenebilir ve elektronik cihazlar da dahil olmak üzere kaydedilebilir. Bu fıkra uyarınca tutulan kayıtlar, amacı dışında kullanılamaz ve kanunda açıkça belirtilen haller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşamaz. Bu kayıtlar herhangi bir soruşturma ve kovuşturmayla konu edilmemiş ise en geç bir yıl sonunda silinir.”

MADDE 10- 5275 sayılı Kanunun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “asgari bir ay arayla” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 11- 5275 sayılı Kanunun 116 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “asgari bir ay arayla” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 12- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 13- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.